

Manifest del 20 de novembre de 2023

LES VIOLÈNCIES ENVERS LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

Som el Consell Nacional dels Infants i els Adolescents de Catalunya (CNIAC) i cada any, pel dia 20 de novembre, amb motiu del Dia universal dels drets dels infants, redactem un manifest per expressar la nostra opinió. Aquest any hem volgut enfocar-nos en un dels punts més destacats de la Convenció sobre els Drets dels Infants: les violències. És una problemàtica que continua essent una realitat en el dia a dia de molts infants i adolescents i que ens preocupa pels efectes que pot tenir en el seu benestar present i futur. Amb l'ajuda dels consells territorials que formen part del CNIAC, hem recollit diferents punts de vista d'infants i adolescents d'arreu de Catalunya, per tal de reflectir la realitat amb la precisió més gran possible.

Segons el Protocol del Marc d'Actuacions Contra el Maltractament a Infants i Adolescents de la Generalitat de Catalunya, es defineix la violència envers els infants com: "Tota acció, omissió o tracte negligent que priva a les persones menors d'edat dels seus drets i benestar, que amenaça o interfereix el seu ordenat desenvolupament físic, psíquic o social, amb independència de la seva forma i mitjà de comissió". S'entén, aleshores, que tot incompliment de la Convenció es considera violència. Malgrat que la majoria de les persones estan d'acord amb aquesta definició, hi ha una gran part dels infants i adolescents que no coneixen els drets que recull aquesta Convenció, i una part encara més majoritària d'adults que desconeixen l'existència del tractat. Tot i que moltes de les situacions d'incompliment d'aquests drets es produeixen en països en vies de desenvolupament, aquesta ignorància provoca certes situacions on aquests tampoc es respecten a casa nostra.

LA VIOLÈNCIA I EDUCACIÓ

Els infants i adolescents de Catalunya creuen que la violència escolar encara té un paper destacat en el seu dia a dia. Aquesta violència es produeix en els centres educatius i una gran part està exercida pels mateixos infants i adolescents. Per solucionar aquesta problemàtica, molts centres educatius opten pel diàleg entre agressor i víctima, així com per campanyes de conscienciació i sensibilització. És important que aquestes campanyes siguin regulars i que no només impliquin l'alumnat, sinó també el professorat i les famílies.

LA VIOLÈNCIA I LES DESIGUALTATS

Encara milers d'individus s'enfronten a agressions i violències pel fet de ser estrangers, per la seva identitat sexual, pel seu gènere... Aquestes violències poden ser físiques, verbals, psicològiques o sexuals. Una part destacable dels infants i adolescents de Catalunya creuen que aquestes són presents en el seu dia a dia, i que atempten contra els seus drets. Tot i això, també opinen que es duen a terme accions per erradicar-les com, per exemple, polítiques i lleis de reconeixement i protecció i campanyes de conscienciació, així com ajudes a aquells col·lectius discriminats.

LA VIOLÈNCIA I LA POBRESA

La pobresa pot ser una possible causa de violència infantil, atès que provoca tensions i estrès en les famílies, així augmentant els conflictes i la violència domèstica. També pot limitar les oportunitats d'educació i desenvolupament personal i pot donar pas a situacions de violència emocional o sexual. Un altre efecte de la pobresa és la falta d'accés als recursos bàsics com l'alimentació adequada, l'atenció sanitària i l'habitatge. Malgrat no haver experimentat directament una situació de pobresa, una gran part dels infants i adolescents són coneixedors de la presència d'aquesta violència a Catalunya. Si bé destaquen l'existència de mesures per erradicar-la, creuen que aquestes no són suficients, i que les ajudes i polítiques dutes a terme haurien de ser més nombroses.

LA VIOLÈNCIA I EL MEDI AMBIENT

Els infants i adolescents pateixen les conseqüències de la falta d'acció per la cura del medi ambient, i són conscients de la perillositat dels efectes d'aquesta problemàtica. Aquests efectes inclouen el canvi climàtic (augment de la temperatura, sequeres, incendis, el desglaç dels pols...) i l'empitjorament de la qualitat dels ecosistemes i el sòl, que comporta una pèrdua de biodiversitat. Tenint en compte que, si no s'actua aviat, aquests efectes seran irreversibles i incontrolades, els infants i adolescents temen pel futur del seu planeta, i creuen que s'han d'implementar més mesures per tal de protegir-lo. És important que aquestes mesures siguin més ambicioses i d'abast global.

LA VIOLÈNCIA I LA GUERRA

La guerra té conseqüències devastadores pels infants i adolescents. En un conflicte bèl·lic, aquests es veuen directament exposats a la violència física, com ara bombardejos, tirotejos, atacs armats... Hi ha famílies que són separades, els sistemes educatius col·lapsen i es limiten els serveis sanitaris. Així, la guerra també pot portar a situacions d'explotació, esclavitud, reclutament forçat i altres formes d'abús envers els infants i adolescents. Per altra banda, té efectes en el seu benestar psicològic i emocional, així com en el seu desenvolupament. Cal destacar que el seu paper en els conflictes bèl·lics és quasi inexistent, i que són víctimes de guerres inventades pels adults. Els infants i joves de Catalunya són coneixedors de la pau que està instaurada en el nostre país, però aquesta consciència no els impedeix veure el patiment que viuen els seus iguals a altres parts del món. Saben d'aquesta injustícia i per això creuen que s'haurien d'oferir més ajudes pels menors afectats per aquesta violència, com també fomentar el diàleg per intentar evitar l'esclat d'un conflicte armat.

LA VIOLÈNCIA I LA SALUT

Totes aquestes violències a la infància tenen efectes greus en la salut, arribant a provocar lesions físiques, trastorns de salut mental o psicològics, dificultats en el desenvolupament i trastorns de l'alimentació, així com problemes de relació i adaptació social. Els infants i adolescents són conscients que la violència té efectes perjudicials en la seva salut tant mental com física, i que aquests efectes són vitalicis, i no només temporals.

DEMANDES

Si bé a Catalunya ja existeixen sistemes de detecció i ajuda a les víctimes, és important continuar treballant per a suprimir totes les violències infantils. Per tant, reclamem:

›Més campanyes per a la conscienciació de les violències i la seva erradicació.

›Polítiques i lleis de reconeixement i protecció i reparació. Aquestes polítiques han de ser més nombroses, ambicioses i efectives.

›Un increment en el nombre i eficàcia de les ajudes per als afectats de les diferents formes de violència a la infància.

›Foment del diàleg com a mitjà per a reduir les violències.

És crucial la implementació d'aquestes mesures així com la seva continuïtat per al correcte desenvolupament de la infància i l'assoliment d'una societat més equitativa.

Volem agrair la col·laboració dels infants i adolescents que han respost l'enquesta com també als consells locals que han ajudat a difondre-la.

El Consell dels Infants de Badalona afegim a aquest manifest que volem que els Drets dels Infants siguin una realitat avui, sempre, a Badalona i arreu del món.

Novembre de 2023